

تاریخ انتشار : ۱۴۰۰/۰۴/۰۹ - ۱۱:۲۱

شناسه مطلب : ۳۶۳۶

تحریریه فرهنگی / شعر و موسیقی

قوانین حاکم بر موسیقی نیازمند بازنگری است

موسیقی دنیای پر رمز و رازی دارد که اگر مشتاقانه واردش شوید دل کندن از آن محال است. تاریخ ایران همواره با موسیقی پیونده خورده است و از گذشته های بسیار دور تا امروز هموطنان زیادی در این عرصه گام نهاده و گاهی آوازه آنها در سراسر جهان طنین انداز شده است.

ویناپرس - موسیقی دنیای پر رمز و رازی دارد که اگر مشتاقانه واردش شوید دل کندن از آن محال است. تاریخ ایران همواره با موسیقی پیونده خورده است و از گذشته های بسیار دور تا امروز هموطنان زیادی در این عرصه گام نهاده و گاهی آوازه آنها در سراسر جهان طنین انداز شده است. نسل جوان ایرانی سهم ویژه ای در حوزه موسیقی دارد و امروزه به لطف وجود بسترهای مختلف هر روز بر تعداد آنها و آثار فاخری که تولید و عرضه می کنند افزوده می شود. «علی حسین زاده» خواننده و آهنگساز یکی از این جوانان است که توانسته به پشتوانه آموزه های اساتید و پشتکار خود حضور فعالی را در این عرصه تجربه کنند. او در گفت و گو با خبرنگار پایگاه خبری ویناپرس از سالهای فعالیت خود گفت و به راه و رسم موفقیت در عرصه موسیقی و مشکلاتی که پیش روی این قشر از هنرمندان قرار دارد اشاره کرد.

* قبل از آنکه وارد بحث شویم مختصری درباره خودتان و اینکه چگونه به هنر موسیقی علاقمند شدید توضیح دهید.

من علی حسین زاده متولد ۲۸ تیرماه ۱۳۶۳ هستم. خواننده، آهنگساز، ترانه سرا، تنظیم کننده و تهیه کننده موسیقی که از سال ۱۳۸۲ تا به اکنون در سبک های مختلف موسیقی از جمله پاپ و راک فعالیت دارم.

ورود من به دنیای موسیقی، به واسطه خانواده و به خصوص پدر بزرگم بود که بسیاری از ترانه ها و ملودی های آذری زبان باکو را سروده و ساخته اند و همانطور که در کتاب ادبیات اوجاقی ذکر شده، نام وی از شاعران خوب آذربایجان آمده است. وی از همان کودکی باعث ایجاد شور و انگیزه برای فراگیری و پیشرفت موسیقی در من شد. بعدها این علاقمندی را زیر نظر اساتیدی چون امیر تیمور پور تراب و تقی ضرابی ادامه دادم.

* شما در همین ابتدا به موضوع مهم آموزش اشاره کردید. گفتید که خواست شما به موسیقی از پدر بزرگتان ریشه گرفت و با شاگردی اساتید مختلف تقویت و تکمیل شد. به طور مشخص پرسش من این است که چقدر آموزش در پرورش و قوام هنر موسیقی اهمیت دارد؟

به طور حتم آموزش موضوع بسیار مهم است که نمی توان از آن چشم پوشی کرد. البته در کشور ما وضعیت آموزش به دلیل عدم حضور اساتید مطرح مانند استاد علیزاده و کلهر و ... در پروسه یادگیری هنرجویان و وجود قوانین دست و پاگیر که باعث می شود اساتید مربوطه به هر دلیل نتوانند در آن مرکز آموزشی مانند هنرستان های موسیقی و دانشگاه و ... فعالیت داشته باشند، باعث شده هنرجویان نتوانند مسیر درست خود را در موسیقی یافته و طی کنند. به همین دلیل درگیر مشکلاتی فراوانی می شوند که از آن جمله می توان به تقلید از اساتیدی که سابقه و مهارت کافی در نوازندگی و تدریس موسیقی ندارند یا کسب مهارت با اندیشه و تفکر درست صورت نمی گیرد. این موارد باعث می شود خلاقیت و استعداد های ذاتی هنرجویان به مرور زمان و به دلیل عدم دانش کافی برخی اساتید در مسیر درست قرار نگیرد و در نهایت هنرجویان بدون توانایی در خلق و تکامل اثر موسیقایی خود رها می شوند و مجبورند با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم کنند.

خوب است اشاره کنم به سخن فیلسوف بزرگ فارابی که در کتاب موسیقی کبیر، موسیقی را چه از لحاظ اجرا و چه از لحاظ ساختن آهنگ به سه قسم تقسیم می کند.

قسم اول: موسیقی نشاط انگیز است که بیشتر متداول است و برای انسان دلنشین و آرامش افزاست بدون آنکه توجه هنری را تحریک و جلب کند و برای رفع خستگی به کار می رود.

قسم دوم: برای انسان دلنشین است و علاوه بر آن با ایجاد احساس مختلف قوه تخیل و تصویر ما را برمی انگیزد و تصاویری از اشیاء در ذهن ایجاد می کند. این قسم موسیقی افکاری به ما تلقین می کند و آنها را چنان بیان می کند که در ذهن ما نقش می بندد و شکل می گیرد. می توان این نوع موسیقی را احساس انگیز نامید.

قسم سوم: نوعی از موسیقی است که نمایش واکنشی از حالات روحی انسان است و می توان آن را خیال انگیز نامید.

بیشتر موسیقی های امروزه از قسم یک و دو هستند که هیچ تفکر و اثر روحی در فرد ایجاد نمی کنند و صرفاً حسی را که باید اعم از غم، شادی، هیجان و ... را در مخاطب به وجود می آورند که مانع خلاقیت شنیداری و تصویرپردازی مخاطب می شود.

از آثاری که به تخیل و پرورش فکر کمک می کند و از قسم سوم هست می توانیم به آهنگسازان بزرگی چون باخ، ویوالدی، هندل، شوپن، شومان و ... اشاره کرد.

ولیکن در این دوره به دلیل کمتر شدن محبوبیت موسیقی کلاسیک و روی کار آمدن انواع دیگری از موسیقی که شاید از نظر ترویج بسیار وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد و تبلیغات و رد و تایید آهنگها از جانب آن است، بتوان اشاره کرد که بسیار بر نوع موسیقی که مخاطب گوش می دهد تاثیر می گذارد و شاید به همین دلیل است که سبکهای دیگر موسیقی همچون کلاسیک، راک، رپ، جز و ... در این دوره مهجور واقع شده اند و مردم با موسیقی خوب به سختی آشنا هستند و از این نظر می توانیم بگوییم که جایگاه موسیقی ایران به دلیل هرج و مرجهای موجود، به جز در موارد محدود وضعیت خوبی قرار ندارد.

* آیا صرف داشتن اساتید خوب و پرسابقه هر فردی می تواند به چهره تاثیرگذار در عرصه موسیقی تبدیل شود؟

قطعاً وجود اساتید خوب و داشتن هدف در پیشرفت انسان چه در موسیقی چه مسائل دیگر، مسئله واضح و مهمی است و پیشنهادی که من به علاقه مندان در زمینه فعالیت در بازار موسیقی دارم این است که با آگاهی کامل از شرایط و اوضاع هنر و موسیقی در ایران، وارد کار شوند و صرفاً درگیر تصویرپردازیها یا تخیلات خود نباشند.

* به نظر شما عمده دلیل رواج روزافزون موسیقی های زیر زمینی مسئله میزبانی و درگیری با تخیلات ذهنی است؟

علت رواج کارهای زیرزمینی بی اهمیتی ما به سبکهای جدید و نوظهور است که باعث می شود این کارها به صورت زیرزمینی ادامه پیدا کنند و توانایی رشد و پرورش درستی نداشته باشند. ما در قبل از انقلاب نیز ناظر موسیقی داشتیم و نظارت بر روی موسیقیها صورت می گرفت اما متأسفانه در حال حاضر نظارتها سفت و سخت تر و بسته تر انجام می گیرد و از نظر من تا وقتی که این دسته از موسیقیها، مغایرتی با قوانین کشور و ارشاد نداشته باشد، مشکلی هم برای ترویج آنها در ایران وجود ندارد و این سبکها همانند سبکهای دیگر می توانند به رشد و شکوفایی برسند و در بازار موسیقی ایران قد علم کنند. چه بسا در دنیای کنونی که شاهد عصر جدیدی در تکنولوژی و ارتقا سطح آگاهی مردم از طریق شبکههای اجتماعی هستیم، نیازمند سبکهای متفاوتی از موسیقی باشیم که با رعایت قوانین ملی بتوانند به مسیر خود ادامه دهند. ولیکن هنگامی که مجوزهای مربوطه صادر نمی شود، این دست موسیقیها به صورت زیرزمینی فعالیت خود را گسترش می دهند و بسیاری از هنرمندان خوب را راهی کشورهای دیگر می کنند.

* ولی ظرفیت پذیرش قوانین عام و خاص در افراد مختلف کاملاً متفاوت است و احتمالاً همه کسانی که در موسیقی دستی بر آتش دارند مایل به پذیرش آن نباشند؟

بله قبول دارم. شاید من بتوانم پذیرای این قوانین باشم ولیکن یک هنرمند دیگر که توانایی پذیرفتن این نوع قوانین را ندارد، راهی کشورهای بیگانه می شود و با طرفدارانی که دارد به سمت بی قانونی بیشتری می روند و این مسئله مانند خانوادهای است که پدر خانواده به فرزندش بی احترامی کند و آن را نادیده بگیرد و طبیعتاً هنگامی که آن فرزند بزرگ می شود، دیگر تمایلی به دیدن پدر ندارد و حتی اگر قانون و فرهنگ وی را مجبور به دیدار با پدر یا احترام گذاشتن به وی کند، او همیشه سعی در نادیده گرفتن خانواده خود خواهد داشت. ما نباید بگذاریم که خانواده موسیقی ایران از هم بپاشد و این قضیه مستلزم بازنگری در برخی قوانین است. تبعات اینگونه اتفاقات را می توانیم در جامعه مشاهده کنیم؛ اینکه ذائقه موسیقایی جوانان به چه سمتی کشیده شده است که افراد به جای پرورش گوش و آشنایی با فرهنگ درست موسیقی، به سمت شنیدن آهنگهایی که از نظر محتوایی پوچ و سخیف هستند و از هر نظر با فرهنگ ما مغایرت کامل دارند گرایش پیدا می کنند.

* در تمام این سالها با چه افرادی همکاری داشته اید؟

سابقه فعالیت من در زمینه موسیقی افزون بر دو دهه است، در نخستین سالهای فعالیتیم سابقه همکاری با تنظیم کنندگانی نظیر؛ میلاد ترابی، امید حاجیلی، میثم مروستی، نیما وارسته و پوریا نیکان را داشته‌ام و همکاری با خوانندگان مطرح عرصه پاپ نظیر؛ مرتضی پاشایی، حمید عسکری، رضا صادقی، خشایار اعتمادی، یاس، سهراب پاکزاد و امیر طبری، سعید عرب، پیام صالحی (گروه آریان) و... را تجربه کردم. همچنین در این مدت به عنوان آهنگساز، ترانه سر، تنظیم کننده، صدا بردار، ناظر ضبط، میکس و مسترینگ فعالیت کرده و در کنار آن به مشاوره در خصوص تولید و پخش آثار موسیقی پرداختم.

* به زنده یاد مرتضی پاشایی اشاره کردید. چه خاطره جالبی از این همکاری دارید؟

یکی از خاطرات خوب من است که توانستیم آهنگی موفق «نفس» را تولید کنیم که به عنوان اولین آهنگی که مرتضی بعد از منتشر کردن آلبوم «یکی هست» و مدتی سکوت به بازار ارائه کرده بود، در عین ناباوری توسط بسیاری از اطرفیان مرتضی پاشایی با استقبال کم سابقه ای روبه رو شد طوری که در اولین کنسرت برج میلاد عده زیادی از طرفداران مرتضی شروع به درخواست خواندن آهنگ نفس کردند. البته آهنگ «دیوونه» سعید عرب نیز یکی دیگر از آهنگ‌هایی بود که با استقبال خوبی روبه رو شد.

* مطلع هستیم که در حوزه آهنگ سازی کودک هم فعال هستید. قدری درباره آن بگویید.

بله، سالهاست که در این زمینه مشغول کار هستم و در ششمین دوره برگزیدگان کانون کودک و نوجوان خانه تئاتر برای نمایش «عمو پامبل» نامزد و برگزیده بخش آهنگسازی شدم. در حال حاضر، در کنار تمرکز بر روی آهنگسازی و خوانندگی، با افتخار در زمینه موسیقی کودک و موسیقی فیلم کوتاه به صورت جدی فعالیت‌هایی دارم که به زودی آثار آن منتشر می شود.

* از نگاه شما برای تقویت و بهبود ذائقه موسیقایی جامعه و حضور در بازارهای جهانی چه اقداماتی باید انجام شود؟

در وهله اول به شنیدن موسیقی خوب نیاز داریم تا بتوانیم موسیقی خوب نیز تولید کنیم و در مرحله بعد به آموزش خوب و دقیق نیازمندیم که با تلاش و تمرین‌های بسیار علاقمندان موسیقی را به مرحله رشد و شکوفایی میرساند.

ولیکن هنگامی که از لحاظ بازاریابی، محدود باشیم نمی‌توانیم به موسیقی جهانی وصل شویم و دلیل این مسئله محدودیت‌های به وجود آمده است که ما متأسفانه سکو و رسانه‌ای نداریم تا بتوانند از موسیقی حمایت کنند و آنها را به درستی تبلیغ کنند و باعث دیده شدن هنرمند و شناخته شدن کارهایش شود. متأسفانه ما حتی سایت رسمی و مشخصی برای هنرمندان جهت عرضه اثر نداریم و سایت‌هایی که در حال حاضر در حال فعالیت هستند به سختی و پس از صحبت‌های متعدد حاضر به نشر آثار ما می شوند. حتی به دلیل وجود باند بازی‌ها حتما باید پول و ... خرج شود تا اثر یک هنرمند دیده شود و این مسئله قطعا خود به تنهایی باعث دلزدگی و دلسردی هنرمند می‌شود. موسیقی ما نیازمند یک مرجع برای پشتیبانی و حمایت از هنرمندان است. اگر چنین شود کارهای هنری به آن نقطه عالی که همه انتظارش را داریم می رسد و در غیر این صورت به سمت و سویی گرایش پیدا می کنیم که خوشایند فرهنگ ما نیست.

* در پایان آینده موسیقی ایران را چگونه می بینید؟

قبل از پاسخ این پرسش ممنونم که این فرصت را در اختیار من قرار دادید تا بتوانم به اندکی از چالش‌های پیش روی هنر موسیقی اشاره کنم. این روزها با وجود کم و کاستی‌ها و دشواری‌های بی‌شمار شرایط سختی برای جامعه هنری و از جمله هنرمندان موسیقی به وجود آمده است که من تنها به گوشه‌ای از آنها اشاره کردم، ولیکن به قول فردریش نیچه «باید گهگاه به کمک هنر از خود به در آییم و فاصله بگیریم و از بالا بر خود بگیریم یا بخندیم».

امیدوارم موسیقی ایران با تلاش هنرمندان این عرضه و حمایت هنردوستان و مسئولان به نقطه آرمانی خود دست یابد و چنان شادمانی و شادکامی به هنرمندان و موسیقیدانان ایران روی کند که خنده جای غم و ناراحتی را برایشان و برایمان بگیرد تا هنگامی که از بالا به خود می‌نگریم لبخند بزنییم.

نویسنده: ستاره فرهادی

انتهای پیام